

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR The Provincial
Cor. Pritchard Ave. and McT Library
Winnipeg, Man., Can

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК ХІ.

Ч. 59 (1266).

СУБОТА, 18. ТРАВНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 18th, 1929.

№ 59 (1266)

VOL. XI.

СПРАВА ПОЧТОВИХ РОБІТНИКІВ У ФЕДЕРАЛЬНОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

ОТТАВА, 15. травня. — Вчора по полудні в парламенті перейшла резолюція у змінній формі, яка передбачає виплату грошей почтовим робітникам у Вінніпегу, що вийшли на симпатичний страйк у 1919 році й опісля були назад прийняті до праці як нові робітники.

Резолюція була внесена Пестером Веніотом, генеральним постмистром, і він негайно запропонував поправку до неї в такому дусі, як говорив у парламенті прем'єр Кінг, коли в останнє дебатувало над цією справою.

Поправка цілком змінила резолюцію й усунула у великій більшості, якщо не цілком, ті точки, на які не годилися попереднім разом опозиційні й ліберальні послы та критикували їх.

В своїй оригінальній формі резолюція постановляла, що почтові робітники мали назад обійняти свої місця й мали отримати суму грошей, щоб повирівняти різницю між тим, що вони отримали, від коли почали працювати, а тим, що вони були б отримали, коли б були звані свої старі посади, а це працювали як початковці.

У змінній формі резолюції каже, що робітники мають отримати лише таку суму, що покрила би різницю між тим, що вони отримали, а тим, що вони дійсно заробили на своїх посадах.

Іншими словами сказати, це значить, що на підставі оригінальної резолюції, яку він перший раз Веніот, почтові робітники мали мати вирівняну платню після скали зперед страйку, без огляду на те, яку роботу вони виконували. На підставі поправки до резолюції, як її прийнято тепер, робітники мають дістати загально платню лише за роботу, що є платна вище від початкового. Хто працював на нижчій посаді, як перед страйком, той не дістане заделости, яка дорівнювала б передстрайковій платні.

Після прийняття поправки та зміненої резолюції, Веніот

предложив законопроект про вирівняння платні для почтових робітників і його також прийнято у другій читанні. Сума на вирівняння платні буде тепер багато менша від той, що була пропонувана попередньо.

Назначена комісія буде розбирати тепер справу кожного робітника зокрема й вирішувати, кільки він має отримати задегало платні.

Оригінальна резолюція була твором генерального постмистра Веніота й міністра праці Гіана. Коли Веніот вперше предложив її у парламенті 6-го травня, проти неї повстала велика опозиція не лише з боку консервативних послів, але й ліберальних. Щоб ратувати ситуацію, забрав слово прем'єр Кінг і пояснив становище уряду в цій справі та обіцяв, що резолюція буде відповідно змінена, щоб вдоволити бажання опозиції.

Становище уряду, після заяви Кінга, було таке, як тепер висловлено в поправці до резолюції. Кінг пішов проти свого власного міністра, щоб лише вдоволити консервативів і власних соціалістів, які помагають в нервовий розстрій при самій згадці генерального страйку 1919 року.

Буржуазія розходить не лише про те, щоб не дати робітникам всі платні, яка їм належить, але щоб цим вчинком не виправдати самого страйку почтових робітників та не осудити тодішнього консервативного уряду, який винаслав ультимат страйкуючим робітникам і остаточно відправив їх від праці.

Особливо проти вирівняння платні почтовим робітникам виступає вінніпегська "Фрі Прес", яка хоч є ліберальною газетою, а в Манітобі підтримує "прогресивний" уряд Брекена, на кожному кроці виправдує домінуючий консервативний уряд 1919 року і доказує, що він правильно поступив, що вислав ультимат страйкуючим почтовим робітникам і відправив їх від праці.

КІЛЬКО ГРОШЕЙ ОТРИМАВ УРЯД КАНАДИ ВІД НІМЕЧЧИНИ.

ОТТАВА, 15. травня. — У відповідь на запитання консервативного посла Стівенса з Ванкуверу, прем'єр Кінг заявив у парламенті, що Канада отримала від Німеччини на всі рахунки \$21,259,649.19. Ця сума розподіляється так: Кошт окупаційної армії — \$6,314,500.

Репарації перед пляном Доса — \$3,789,430.

Репатріація полонених — \$118,986.86.

Річні сплати на підставі плану Доса:

Від 24. вересня 1924 до 31. серпня 1925 — \$1,398,454.68.

Від 1. вересня 1925 до 31. серпня 1926 — \$1,767,464.82.

Від 1. вересня 1926 до 31. серпня 1927 — \$2,565,971.82.

Від 1. вересня 1927 до 31. серпня 1928 — \$3,172,792.05.

Від 1. вересня 1928 до 15. березня 1929 — \$2,122,048.96.

Заява прем'єра каже далі, що розподіл репарацій між алятинських і заплязненних держав був такий:

Франція — 52 процент; британська імперія — 22 проц.; Італія — 10 проц.; Бельгія — 8 проц.; інші країни 8 проц.

Імперіальна конференція погодилася, що частина, припадаючи на британську імперію, повинна бути розділена так:

Велика Британія — 85.85 проц.; Канада — 4.35 проц.; Австралія 4.35 проц.; Нова Зеландія — 1.75 проц.; Індія — 1.20 проц.; малі колонії — .80 проц.; Південна Африка — .60 проц.; Ньюфаундленд — .10 проц.

Приводом до арештування була заява Заплатницького про відносини в У. Р. Союзі, де він займав давніше становище скарбника, а з якого був усунений, коли виявилось, що в касі організації бракує по верх 30 тисяч доларів.

Перша арештована за мніше поширювання той заяви. Коли він запитав Чижка, чого вони його чпляються, то Чижка відповів, що вони хочуть дізнатися, хто саме видав заяву, і в той цілі арештовано його й Заплатницького.

Серед місцевих членів У. Р. Союзу переважає думка, що ця афера є одним з передконвенційних маневрів частини урядників У. Р. Союзу, які хочуть відвернути увагу членів і делегатів конвенції від актуальних справ організації і чпляються немилых собі осіб.

В Білостоці засуджено білоруських комуністів

ПОЛЬСЬКИЙ ФАШИСТСЬКИЙ СУД ПІСЛАВ 35 РОБІТНИКІВ НА ДОВГІ РОКИ ВІЗНИЦЬ. — В ТАРНОПОЛІ РОЗПОЧАВСЯ ПРОЦЕС ПРОТИ 41 РОБІТНИКІВ І СЕЛЯН.

МОСКВА, 13. травня. — Процес 35 комуністів Білоруси в Білостоці закінчився тяжкими присудами для підсудних. Польський фашистський суд засудив п'ятьох обвинувачених на 15 років в'язниці кожного, п'ятьох на 12 років, чотирох на 10 років, 14 на ріжні речинці від 3 до 8 років. Сімох звільнено після катування у в'язниці, коли вони чекали на суд.

Шоликано було понад 150 свідків, але з них лише 45 явилось в суді.

Коли суди увійшов до судової сали, обвинувачені розгорнули червоний прапор, після чого суди приказав вивести обвинувачених з сали. Це зроблено, але по короткій часі їх привели назад.

Головний обвинувачений Епштайн заявив, що нісенитницею є обвинувачувати Комуністичну Партію, що вона організувала тайний склад зброї.

"Комуністична Партія", сказав він, "виступає проти іди-відуального терору і змагає до перемено існуючої суспільної системи при допомозі зброї-

го повстання мас. Однак для цієї мети партія потребує більше, ніж пару револьверів, що їй предложила поліція. Для збройного повстання Комуністичній Партії потрібно арсеналів, які в теперішній час є в руках уряду".

В Тарнополі, на Західній Україні, розпочався великий процес проти 41 робітників і селян, включаючи трох обвинувачених, що мають до 16, 17 і 18 років. Обвинувачені сиділи у в'язниці й чекали на розсправу більше як шість місяців. Більшість з них обвинувачують за державну зраду, яка була "поповнена" тим, що вони належать до Комуністичної Партії. Інших обвинувачують, що вони були співниками і не сказали про це владі.

Акт обвинувачення закладає підсудним, що вони формували комуністичні групи в країні, поширювали комуністичну літературу на велику скалю і відбували конференції в 1925—28 роках. Процес триває окола три тижні.

БРИТАНІЯ ПІДТРИМУЄ НАСКОКИ НА РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ.

МОСКВА, 14. травня. — Фінансовані Британією афганські бандити знову розпочали наскоки на радянські прикордонні райони Туркменістан і Таджикистан, що лежать між Радянським Союзом та Афганістаном.

Крім цих прикордонних наскоків, бандитський король Баха Сакао в Кабулі запросив до себе прогнаного еміра Бохарі та інших антирадянських емігрантів. Він обіцяв їм допомогу, якщо вони нападуть на Радянський Союз з наміром захопити територію, що колись до них належала.

Червона армія розбила й Сакао є жерелом, через яке розпоршилася ватагу з кількох бандитів під проводом

Максу Фуїзали, який був одним з пару, що втіли втіхи. Ця банда була одною з найбільших ватаг, що роблять наскоки здовж кордону, щоб тероризувати населення.

Ці банди, звані "басмачі", завжди були активні в прикордонних районах, однак радянський уряд здавив їх після революції.

Тепер, діставши підтримку від британських імперіалістів, ці банди були швидко реорганізовані й добре озброєні і ними командує царські офіцери-втікачі. Захоплені підтверджують це.

Сакао є жерелом, через яке Британія організує і фінансують ці наскоки.

АРЕШТУВАННЯ БУВШИХ УРЯДНИКІВ УКР. РОБІТНИЧОГО СОЮЗА.

СКРЕНТОН, Па., 10. травня.

На оскарження д-ра М. Тація, скарбника Українського Робітничого Союзу, тут арештовано сьогодні Осина Заплатницького і Григорія Перчака, бувших "толовних урядників У. Р. Союзу. При передаванні арештованих по стороні оскаржуючого свідчив Ярослав Чиж, редактор "Народної Воли", органу У. Р. С. Заплатницького і Перчака звільнено за бейлом до часу розсправи.

Приводом до арештування була заява Заплатницького про відносини в У. Р. Союзі, де він займав давніше становище скарбника, а з якого був усунений, коли виявилось, що в касі організації бракує по верх 30 тисяч доларів.

Перша арештована за мніше поширювання той заяви. Коли він запитав Чижка, чого вони його чпляються, то Чижка відповів, що вони хочуть дізнатися, хто саме видав заяву, і в той цілі арештовано його й Заплатницького.

Серед місцевих членів У. Р. Союзу переважає думка, що ця афера є одним з передконвенційних маневрів частини урядників У. Р. Союзу, які хочуть відвернути увагу членів і делегатів конвенції від актуальних справ організації і чпляються немилых собі осіб.

НОВА РЕВОЛЮЦІЯ ПРОТИ УРЯДУ ЧАН КАЙ-ШІ.

ГОНКОНГ, Китай, 16. травня. — Проти китайського націоналістичного уряду вибухла нова революція. Сюди наспіли відомості, що Сватов, у провінції Кванту, збунтувався проти Кумінтану й Чан Кай-Ші, голови нанкінського уряду, та встановив новий уряд.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ЧЕРВОНИХ ФРОНТОВИКІВ.

ДМУСБҮРГ, Прусія, 12. травня. — Тут відбулася вчора велика демонстрація Червоних Фронтників помімо урядового розпорядку, що заборонив її. Багато тисяч робітників протестували проти кровавої різни в Берліні на Першого Травня й проти заборони організації Червоної Фронтники.

Червоні Фронтники вийшли в своїх уніформах і заявили, що їх організація буде існувати помімо заборони уряду.

В БОМБЕЮ ПОРАНЕНО БАГАТО РОБІТНИКІВ.

БОМБЕЙ, Індія, 15. травня. — Багато робітників було сьогодні поранених, коли поліція два рази стріляла і гриміла палками страйкерів у фабричних районах. Юрба робітників, що є на страйку від деякого часу, кидала камінням на поліцію і війсьکو, яке охороняло магомеданських страйколомів, що йшли до роботи.

Два робітники були поранені кулями, але більшість ушкоджень походили від палок. Обурені страйкері розбили брами деяких фабрик і пішли до середини. Вони домагалися своєї платні за місяць квітень, але власники відмовилися заплатити їй, поки страйкері не повернуться до роботи.*

КОМУНІСТИ ВИБРАЛИ П'ЯТЬ РАДНИХ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 10. травня. — Муниципальні вибори дали комуністам п'ять місць у міській раді Парижа проти двох у 1925 році. Вибори виказали зріст комуністичних голосів на 10 проц., а число соціалістичних голосів значно зменшилося.

СТРАЙКЕРІ ІГНОРУЮТЬ ІНДЖОНКШЕН СУДУ.

НЬО ЙОРК, 10. травня. — Страйкері з кафетерій ігнорують інджонкшен, виданий судом проти пикетування. Вони далі пикетують кафетерії. Вчора арештовано за пикетування 22 страйкерів. Від початку страйку (4. квітня) до сьогодні число арештованих дійшло до 1,114. Проте страйкері твердо постановили боротися до кінця за здійснення своїх домагань.

ЗГОРИЛО СОРОК ДІТЕЙ.

МІСТО МЕКСИКО, 10. травня. — Сороч дітей згоріло на смерть у вогні, який захопив у ночі містечко Кочіаляла, в степі Гванахуато. Вогонь вихав у поблизькій лісі і відтяв містечко з двох боків, коли люди спали. Він горів до полудня і знищив містечко.

ВЕЛИЧАВИЙ ПОХОРОН РОБІТНИКІВ, УБИТИХ "СОЦІЯЛІСТАМИ".

БЕРЛІН, 10. травня. — Поліція відмовилася вивести тіла більшости вбитих робітників для масового похорону, однак своїмк удалося дістати тіла трох убитих героїв і їх вшанувати як представників усіх жертв кровавої різни, вчиненої "соціалістичними" наймитами німецького капіталізму.

Домовини були вкриті на червоно, а коло вінків були червоні стяжки. За домовинами, що їх несли робітники, йшли маси народа. Учасники похорону мали червоні перезв'язки на руках.

На першій домовині був великий напис: "Піста за героїв кровавого Першого Травня 1929 р." Над гробом, окупавшим робітниками й робітниц-

ми, вголосив промову Ернст Тельман, провідник комуністичної фракції в німецьким парламенті. Він сказав: "Над цими гробами наших мертвих присягаємо довести революцію до кінця не тільки в Німеччині, але й у цілмі світі. Ми знищимо капіталістичні уряди, зробимо визов "соціалістичним" законам і встановимо диктатуру пролетаріату".

Зібрані маси відповіли на це співом "Інтернаціоналу". В додатку до півгодинного страйку більшости берлінських фабричних робітників, підчас якого поліція а рштувала близько 30 промовців, відбулися великі демонстрації в інших німецьких містах.

РОБІТНИКИ ХАРКОВА ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ УБИТИХ НІМЦІВ.

МОСКВА, 13. травня. — Кроваві події в Берліні викликали велике обурення серед робітників Радянського Союзу. Всюди відбуваються протестаційні мітинги й висилаються заяви солідарности.

Газета "Правда" каже, що робітничу кров, пролита в першотравневих демонстраціях, покаже дійсне обличчя соціал-демократії. Барикади в Берліні є ознакою, що оцінка магомеданських страйколомів, що йшли до роботи.

Два робітники були поранені кулями, але більшість ушкоджень походили від палок. Обурені страйкері розбили брами деяких фабрик і пішли до середини. Вони домагалися своєї платні за місяць квітень, але власники відмовилися заплатити їй, поки страйкері не повернуться до роботи.*

РОБІТНИКИ В МОСКВІ ВИСИЛАЮТЬ ЗАЯВИ СОЛІДАРНОСТІ.

МОСКВА, 10. травня. — Московська юнія металістів та багато інших юній ухвалили резолюції й вислали телеграми солідарности до німецьких робітників з нагоди похорону жертв поліційного терору. Всі телеграми закликають німецьких робітників продовжати боротьбу за довалення капіталістичного ладу й покінчення ві-зраджуванням робітників соціал-демократами.

В багатьох телеграмах задується по імені зненавидженого шефа поліції, "соціаліста" Цергібеля, який видав приказ стріляти до робітників. Г. Зіновєв, пишучи в "Правді" і "Комсомольській Правді",

стичним Інтернаціоналом — є правдильна.

ХАРКІВ, Радянська Україна, 13. травня. — В день похорону німецьких робітників, убитих поліцією на приказ соціал-демократа Цергібеля, заставлено тут працю на одну мінуту і спущено пропори до половини маит, а рівночасно гуділи фабричні гудки.

Робітники розпочали збірати фонди на утримання родин убитих і полекшення долі арештованих та поранених робітничої стабілізації Комуні-

висловлює солідарність робітників С.Р.С.Р. з берлінськими борцями і вказує, що німецькі капіталісти та їхні соціал-демократичні союзники постановили забронити першотравневий демонстрації тому, що налякалися зросту комуністичного впливу в фабричних комітетах.

Завданням німецьких робітників є приготувитися, щоб покінчити а капіталізмом, каже Зіновєв.

"Організуйтеся!" кличе він. "Організуйте маси, а прийде час для безпосереднього організування революції. Більшовицька організація мас є організацією революції".

АРЕШТ ПОВЕРХ 100 СТРАЙКЕРІВ.

ЕЛІЗАБЕТ, Теннесі, 16. травня. — Тут арештовано сьогодні більше як 100 страйкерів за пикетування і висаджено динамітом головний водопровід, яким іде вода до міста. Військо уживало слізні бомби, щоб розбити ряди страйкерів.

Страйк текстільних робітників триває тут від деякого часу. ЕЛІЗАБЕТ, Теннесі, 10. травня. — Невідомі злочинці підложили тут динаміт під хату Мека Еліота, страйкуючого механіка в Америкен Гленц-

етов Корпорейшен. Еліот з жінкою й дітьми на шасті не були в той час дома і завдяки цьому вратували життя, бо динаміт розніс його хату на шматки. Еліота ненавидить компанія за його страйкову і юнійну діяльність.

Шість тисяч текстільних робітників у цім місті продовжують страйк. Фабриканти спровадили до міста 800 жовірів, але це не зломлю духа страйкерів і вони не думають піддатися компанії.